

ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Akademik Dergi

Cilt 3, Sayı 10, Yaz 2006

INTERNATIONAL RELATIONS

Academic Journal

Volume 3, Number 10, Summer 2006

ULUSLARARASI İLİŞKİLER Dergisi üç ayda bir yayınlanan süreli ulusal yayındır.

ULUSLARARASI İLİŞKİLER, *International Political Science Abstracts (IPSA)*, *International Bibliography of the Social Sciences (IBSS)*, *America: History and Life*, *Historical Abstracts*, *Worldwide Political Science Abstracts*, *Sociological Abstracts*, *Social Services Abstracts*, *PAIS International*, *Elsevier Bibliographic Databases (GEOBASE, Mosby Yearbooks, Scopus)*, *International Bibliography of Periodical Literature in the Humanities and Social Sciences (IBZ)*, *International Bibliography of Book Reviews of Scholarly Literature in the Humanities and Social Sciences (IBR)* ve *Linguistics and Language Behavior Abstracts* tarafından taranmaktadır.

INTERNATIONAL RELATIONS is abstracted and indexed in *International Political Science Abstracts (IPSA)*, *International Bibliography of the Social Sciences (IBSS)*, *America: History and Life*, *Historical Abstracts*, *Worldwide Political Science Abstracts*, *Sociological Abstracts*, *Social Services Abstracts*, *PAIS International*, *Elsevier Bibliographic Databases (GEOBASE, Mosby Yearbooks, Scopus)*, *International Bibliography of Periodical Literature in the Humanities and Social Sciences (IBZ)*, *International Bibliography of Book Reviews of Scholarly Literature in the Humanities and Social Sciences (IBR)* and *Linguistics and Language Behavior Abstracts*.

Dergiye yazı göndermek için yazışma adresi:

Birgül Demirtaş-Coşkun
Başkent Üniversitesi
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü
Eskişehir Yolu 20. km. Bağlıca Kampusu 06530 Ankara
Tel.: 0 312 234 10 10 / 1665 Faks: 0 312 234 10 43
E-mail: uidergisi@gmail.com
Web: www.uidergisi.com
Abonelik ücreti: 4 sayı için 40 YTL.
(Abone formu derginin arkasındadır.)

ULUSLARARASI İLİŞKİLER Dergisi'nde belirtilen görüşler sadece yazarını bağlar.

ULUSLARARASI İLİŞKİLER, Uluslararası İlişkiler Konseyi işbirliğiyle
hazırlanmaktadır.

Basım Tarihi: 26 Ekim 2006

Tasarım: Siyasal Kitabevi
Dirim Sok. No: 23/2 Cebeci ANKARA
Tel: 320 45 10 42

Baskı: Berkay Ofset Ali Suavi Sokak
No: 1 / 27 Maltepe ANKARA
Tel: 231 28

Sahibi / Owner
Mustafa Aydın

Editörler / Editors
Mustafa Aydın, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi
Çağrı Erhan, Ankara Üniversitesi

Genel Koordinatör / Managing Coordinator
Ünal Sevindik, Siyasal Yayınevi

Yönetici Editör / Managing Editor
Birgül Demirtaş-Coşkun, Başkent Üniversitesi

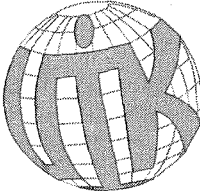
Yardımcı Editörler / Assistant Editors
Çınar Özen, Gazi Üniversitesi
Ali Faik Demir, Galatasaray Üniversitesi
Oktay Tanrısever, Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Selçuk Çolakoglu, Adnan Menderes Üniversitesi

İngilizce Editörü / English Language Editor
Eddie Girdner, Başkent Üniversitesi

Yayın Koordinatörü / Publication Coordinator
Erhan Akdemir, ATAUM

Hukuk Danışmanı / Legal Adviser
Aytekin Erol

Teknik Danışmanlar / Technology Advisers
Yüksel Samast, Forsnet
Orhan Samast, Forsnet

**ULUSLARARASI
İLİŞKİLER KONSEYİ**

Asistanlar / Assistants
Sevil Özçalık, Hacettepe Üniversitesi
Mert Orhan Perk, Başkent Üniversitesi

Yayın Kurulu / Editorial Board
Meliha Altunışık, Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Gökhan Çetinsaya, İstanbul Teknik Üniversitesi
Ahmet K. Han, Kadir Has Üniversitesi
Fuat Keyman, Koç Üniversitesi
Kemal Kirişçi, Boğaziçi Üniversitesi
Gencer Özcan, Yıldız Teknik Üniversitesi

Danışma Kurulu / Advisory Board

Tuğrul Arat, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi
Güliden Ayman, Marmara Üniversitesi
Recep Boztemur, Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Nur Bilge Criss, Bilkent Üniversitesi
Beril Dedeoğlu, Galatasaray Üniversitesi
Atila Eralp, Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Haluk Günugur, Başkent Üniversitesi
Ersin Kalaycıoğlu, Işık Üniversitesi
Mustafa Kibaroglu, Bilkent Üniversitesi
Hasan Köni, Yeditepe Üniversitesi
Şule Kut, İstanbul Bilgi Üniversitesi

Ömer Kürkçüoğlu, Ankara Üniversitesi
İlber Ortaylı, Bilkent Üniversitesi
Soli Özel, İstanbul Bilgi Üniversitesi
Hüseyin Pazarıcı, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi
Philip Robins, University of Oxford
Sabri Sayarı, Sabancı Üniversitesi
Norman Stone, Koç Üniversitesi
Ercüment Tezcan, Galatasaray Üniversitesi
Enis Tulça, Galatasaray Üniversitesi
Nuri Yurdusev, Orta Doğu Teknik Üniversitesi

ULUSLARARASI İLİŞKİLER
Cilt 3, Sayı 10, Yaz 2006

İÇİNDEKİLER

KURAMSAL

- Ütopya İle Pratik Arasında: Uluslararası İlişkilerde İnsan Güvenliği Kavramsallaştırması* 3
Şevket OVALI

- Westfalyan Sistemin Direnişi: 11 Eylül ve Uluslararası Politika* 51
Gökhan BACIK

BÖLGESEL

- Suger-Coating Interest with Morality - From 9/11 to the Gates of Baghdad: The Anglo-American Special Relationship and The Continual British Support for US Foreign Policy (Çıkarı Ahlakla Tatlandırmak - 11 Eylül'den Bağdat Kapılarına: İngiliz-Amerikan Özel İlişkisi ve İngiltere'nin ABD Dış Politikasına Daimi Desteği)* 87
Samuel AZUBUIKE

- Türkiye-AB Yakınlaşması: 1999 AB Helsinki Zirvesinden 2003 Irak Savaşına Stratejik Algılamalarda Dönüşüm Süreci* 115
Ramazan GÖZEN

- Türkiye'nin Avrasya'daki Çok Taraflı Girişimlerine Bir Örnek: Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü* 149
Emel G. OKTAY

- Küresel Isınmaya Karşı Küresel İşbirliği* 181
Konuralp PAMUKÇU

KİTAP İNCELEMESİ

- Guenter LEWY, The Armenian Massacres in Ottoman Turkey: A Disputed Genocide* 217
Umut UZER

- Karen E. Smith, The Making of EU Foreign Policy: The Case of Eastern Europe* 229
Şaban KARDAŞ

- Uluslararası İlişkiler Bibliyografyası (Aralık 2005-Mayıs 2006)* 237

INTERNATIONAL RELATIONS
Vol. 3, No. 10, Summer 2006

CONTENTS

THEORETICAL

- Between Utopia and Practice: Conceptualization of Human Security in International Relations*..... 3
A. Şevket OVALI

- The Resistance of the Westphalian System: September 11 and World Politics* 51
Gökhan BACIK

REGIONAL – CURRENT AFFAIRS

- Suger-Coating Interest with Morality - From 9/11 to the Gates of Baghdad: The Anglo-American Special Relationship and The Continual British Support for US Foreign Policy* 87
Samuel AZUBUIKE

- The Rapprochement between Turkey and the EU: The Transformation Process in the Strategic Perceptions from the 1999 Helsinki Summit to the 2003 Iraq War* 115
Ramazan GÖZEN

- An Example of Turkey's Multilateral Initiatives in Eurasia: Organization of the Black Sea Economic Cooperation* 149
Emel G. OKTAY

- Global Cooperation for Global Warming*..... 181
Konuralp PAMUKÇU

BOOK REVIEW

- Guenter LEWY, The Armenian Massacres in Ottoman Turkey: A Disputed Genocide* 217
Umut UZER

- Karen E. Smith, The Making of EU Foreign Policy: The Case of Eastern Europe*..... 229
Şaban KARDAŞ

- Bibliography of International Relations (December 2005-May 2006)..... 237**

Editörden

Uluslararası İlişkiler Dergisi'nin 10. sayısı ile tekrar sizlerle birlikte olmaktan mutluluk duyuyoruz. 2,5 yılını arkada bırakan dergimiz, bir süreli yayın için çok kısa olarak nitelendirilebilecek zamanda çok iyi bir noktaya gelmiş bulunuyor. Dergimizi tarayan uluslararası indekslerin sayısının giderek artması ve elimize dünyanın dört bir yanından her geçen gün kaliteli çalışmaların ulaşması *Uluslararası İlişkiler*'in başarısının göstergesidir. Dergimizin ulaştığı noktada siz okurlarımızın desteğinin önemine inanıyoruz. Sizlerin desteği devam ettikçe, biz de dergimizi daha da iyi yerlere getirmek için çaba sarf etmeye devam edeceğiz.

Bu sayımızın ilk makalesi insan güvenliği konusu üzerinde durmaktadır. A. Şevket Ovalı'nın makalesinde gerçekçi teoriye tepki olarak, Soğuk Savaş sonrası dönemde yoğun şekilde gündeme gelen insan güvenliği kavramı incelenmektedir. Bu bağlamda kavramın ortaya çıkışı, gelişimi ve uygulanabilirliği analiz edilmektedir. Makalenin Türkiye'deki Uluslararası İlişkiler yazınına önemli bir katkı sağlayacağına inanıyoruz.

Yakın dönemin dönüm noktalarından biri Soğuk Savaş'ın sona erişe, bir diğeri de 11 Eylül saldırılarıdır. Özellikle Ortadoğu ve Afganistan'da yaşananlar 11 Eylül'den bağımsız düşünülemez. "Westfalyan Sistemin Direnişi: 11 Eylül ve Uluslararası Politika" başlıklı makalesiyle Gökhan Bacık, Soğuk Savaş'ın etkisini yitirmesiyle birlikte geleneksel Westfalya sisteminin değişikliğe uğradığını ifade etmekte, fakat 11 Eylül saldırılarının ardından ortaya çıkan gelişmelerin ters yönde bir gidişe işaret ettiğini belirtmektedir. Yazara göre Westfalya sisteminin temel özelliklerinin dünya siyasetinde yeniden ortaya çıkması aslında bir geriye dönüşü temsil etmektedir.

Güvenlik ve güç kavramlarının yeniden ön plana çıktığı günümüz uluslararası sisteminin en çok dikkati çeken öğelerinden birisi İngiltere-ABD işbirliği, başka bir deyişle Londra'nın Washington yönetimine verdiği büyük destektir. Tarihsel kökene sahip olan bu destek, yakın zamanda en çok Irak Savaşı bağlamında İngiltere'nin, Avrupa Birliği'ndeki en büyük ortakları savaşa karşı çıkar ve ABD'nin karşısında dururken, Washington'a en büyük desteği sağlayan ülke olmasıyla yeniden tartışılmaya başlanmıştır. Samuel Azubuike, İngiltere'nin ABD'ye verdiği bu desteğin arkasında yatan sebepleri incelediği makalesinde "özel ilişki" kavramına vurgu yapmaktadır.

Özellikle 1999 Helsinki Zirvesi'nde adaylığının kabulüyle birlikte Türk dış politikasının en başta gelen konularından bir tanesi Avrupa Birliği üyeliği olmuştur. Ramazan Gözen yazısında, Türkiye-AB ilişkilerinde o tarihten bugüne kadar yaşanan değişimi inceleyerek, bu değişimi sağlayan dinamikleri ele alıyor. Yazara göre 1999'da başlayan değişim, 2003 Irak kriziyle birlikte daha da hızlanarak devam etmiş; böylece 1990'ların çoğunu kapsayan dönemde Türkiye'yle AB arasında yaşanan sorunlar kısmen de olsa azaltılabilmektedir. Türkiye'nin AB'yle ilişkilerinde meydana gelen büyük değişimin altında yatan nedenleri bu çalışmada bulabileceksiniz.

Türk dış politikasının 1990'ların başındaki önemli açılımlarından birisi Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ) girişimine öncülük etmesiydi. Özellikle ABD politikaları ekseninde son zamanlarda tekrar gündeme gelen Karadeniz bölgesi, uluslararası politikada önümüzdeki dönemde daha fazla gündeme gelecek gibi gözükmemektedir. Emel G. Oktay'ın çalışmasında kuruluşundan bugüne kadar KEİ incelenmekte, bu çerçevede KEİ'nin yapısı ve bölge ülkelerinin yaklaşımları ele alınmaktadır. Bunun yanında Karadeniz'de güvenliği sağlamak için kıyıdaş devletler tarafından oluşturulan Karadeniz Görev Gücü ile Karadeniz Uyumuna da analiz edilmektedir.

Uluslararası ilişkiler disiplininde çevreyle ilgili çalışmalar giderek daha fazla önem kazanmakta. Konuralp Pamukçu'nun "Küresel Isınmaya Karşı Küresel İşbirliği" başlıklı makalesinde küresel ısınmayla birlikte iklim koşullarında meydana gelen değişimlerin dünyanın yüz yüze kaldığı en ciddi problemlerden biri olduğu belirtilerek, bu ciddi küresel soruna karşı küresel çapta işbirliği yapmanın mümkün olup olmadığı tartışılıyor. Bu çerçevede Kyoto Protokolü bağlamında gündeme gelen esneklik mekanizmalarının nasıl bir işlev yüklenebileceği de yazar tarafından ele alınıyor.

Kitap İncelemesi kısmımızda, Umut Uzer, Guenter Lewy'nin *The Armenian Massacres in Ottoman Turkey: A Disputed Genocide* kitabını incelerken; Şaban Kardaş, Karen E. Smith'in kaleme aldığı *The Making of EU Foreign Policy: The Case of Eastern Europe* başlıklı çalışmasını sizlerin dikkatine sunmaktadır. Bibliyografya bölümümüzde de Aralık 2005-Mayıs 2006 arasındaki Uluslararası İlişkiler çalışmalarını dikkatinize sunuyoruz.

Yeni sayımızda tekrar sizlerle birlikte olmak dileğiyle keyifli okumalar dileriz...

MAKALE ÇAĐRISI

ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Cilt 4, Sayı 14, Yaz 2006

Özel Sayı

SAVAŞ

Misafir Editör

Prof. Dr. Necati POLAT, ODTÜ

Uluslararası İliőikiler'in bağımsız bir araştırma alanı olarak ortaya çıkışını hazırlayan unsurlardan en önemlilerinden biri savaş olgusunu kontrol altına almak ve yol açtığı yıkım ve felâketin tekrarını önlemek arzusuuydu. Günümüzde, bir yandan, gelişen yeni biçimleriyle savaş ve çatışma uluslararası politikanın ısrarlı bir gerçeğı olmaya devam ediyor; diğeryandan, uluslararası diyalog zeminlerinin çoğalması, makul ve öngörülebilir siyasalara yönelme eğilimi, karşılıklı ekonomik bağımlılık, ulusal ve ulus- aşırı sivil toplumun gücünde ve siyasalara katılımında gerçekleşen artış gibi yeni olgular, bu kadim sorunun algılanmasını ve sonuçlarını etkiliyor. Öte yandan, klasik savaş olgusunda, değışen dünyaya uyumlu değışimler meydana geliyor ve savaş artık çok boyutlu bir düzlemde farklı araçlarla sürdürülen bir mücadele aracına dönüşüyor.

Savaşların karakterindeki değışime paralel bir şekilde gerekçeleri ve felsefesi de değışiyor.

Bu çerçevede, Uluslararası İliőikiler dergisinde savaş olgusunu irdeleyen bir özel sayı (Yaz 2007) hazırlama kararı aldık. Savaşın siyasal, hukuksal, ekonomik, felsefi ve toplumsal yönleri ile yeni gelişmelere paralel olarak yeniden üretilen yapısı ve gerekçelerini ele alacak olan bu özel sayı, konu üzerinde özellikle olgusal ve teorik tahlillere yer verme amacı taşıyor.

Özel sayıya katkı yapmak isteyenlerin çalışmalarını, değerlendirilmek üzere, 1 Mayıs 2007'e kadar özel sayı misafir editörü ODTÜ Uluslararası İliőikiler Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Necati Polat'a (polatn@metu.edu.tr) iletmeleri rica olunur. Katkılarda dikkate alınması gereken yayın ilkeleri, dergide ve internet ortamında (www.uidergisi.com) bulunmaktadır.